

KGST-
tanácskozás

Minszkben Bulgária, Magyarország, az NDK, Lengyelország, Románia, a Szovjetunió és Csehszlovákia képviselőjének részvételével négynapos ülést tartott a KGST atomenergiaügyi állandó bizottsága. Az ülésen megfigyelőként részt vett Kuba és Jugoszlávia küldötte is. A bizottság tanulmányozta a tudományos kutatás és együttműködés problémáit a reaktortechnikában, az atomenergetikában, a nukleáris műszergyártásban, a sugárveszély elleni védekezésben és a radioaktív izotópok felhasználásában.

A tudós-
világ
elismerése

Három évre szóló tanácskozási tervet fogadott el a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége. 1969–1971 között 75 tudományos tanácskozási rendeznek Magyarországon. A hazai tudomány külföldi elismerését jelzi, hogy tizenhét tanácskozási nemzetközi tudományos szervezetek rendeznek hazánkban, ötvennégyet pedig külföldi részvevőkkel tartanak. Az 1969-ben megrendezendő huszonöt nagy jelentőségű tudóstalálkozóra több mint négyezer külföldi jelentkezőt várnak. A jövő évi programok közül kiemelkedik még az IUPAC Makromolekuláris Szimpozium, amelyre ezer külföldi tudós érkezik.

PIAC

Nagy felhozatal,
olcsóbb árak

Hosszú hónapok gyenge piaci után a tegnapi vásárlók nem panaszkodhatnak. Volt bőven árú, úgy látszik, az utóbbi hetek esőzéseinek kedvező hatása most kezd megmutatkozni a kertészetekben. A zöldsélek bősége mellett egyre több a friss gyümölcs, ezek között is sláger a szatymazi őszibarack. Míg szerdán csak mutatóban volt a szegedi táj kedvelt gyümölcséből, tegnap már a piacokon és üzletekben egyaránt sokat kínáltak belőle — pár nap alatt jelentősen csökkent áron. A legszebb őszibarackot a MÉK Marx téri, nagyon ízléses új pavilonjában árulták. Több ezer élő csirke és tyúk volt a piacokon és az üzletekben. A termelőszövetkezetekből százszámra szállították a rántani és paprikásnak valókat, legtöbbet hozott a szegedi Móra Ferenc Tsz — amely több helyen is árusított — és a sándorfalvi Új Élet Tsz, amely ezentúl vasárnapon és

a szerdai piacon is árusít. A kedvező baromfi-felhozatalnak köszönhető, hogy a már megmerevedettnek hitt árak is lejjebb mentek. Voltak standok, amelyeken 31, másutt 30 forintos kilónkénti áron kelt a vágni való csirke, de a termelőszövetkezetek 29 forintért árusították. Tejtermék: túró, tejföl, sajt is elegendő volt, s jól esett a vásárló szemének, hogy az elárúsító soron végig vasalt fehér köténybe öltözött eladók kínálták az eddigiekénél már higiénikusabban csomagolt áruikat. Úgy látszik azonban, hogy a piaci rend megteremtésére tett intézkedések főleg a Marx térre összpontosultak, mert a Szent István téren még nem lehet kedvező változásokat tapasztalni. Pedig, ha kisebb is ez a piac, az ide szokott vásárlók ugyan csak igénylik a rendet és a tisztaságot. Ez könnyen elérhető, hiszen mindkét piac gazdájá, fenntartója ugyan az a városi szolgáltató üzem.

Az áru megnevezése (1 kg)	Ára/forint	
	-tól	-ig
Zöldborsó	8.—	10.—
Zöldbab	9.—	10.—
Ujburgonya	3.—	4.—
Kelkáposzta	3.—	4.—
Fejeskáposzta	2.—	3.—
Paradicsom	30.—	—
Cseresznye	6.—	10.—
Meggy	5.—	8.—
Málna	16.—	18.—
Őszibarack	8.—	12.—
Sárgabarack	5.—	7.—
Földieper	5.—	10.—
Vágni való csirke	29.—	31.—
Kakas	25.—	—

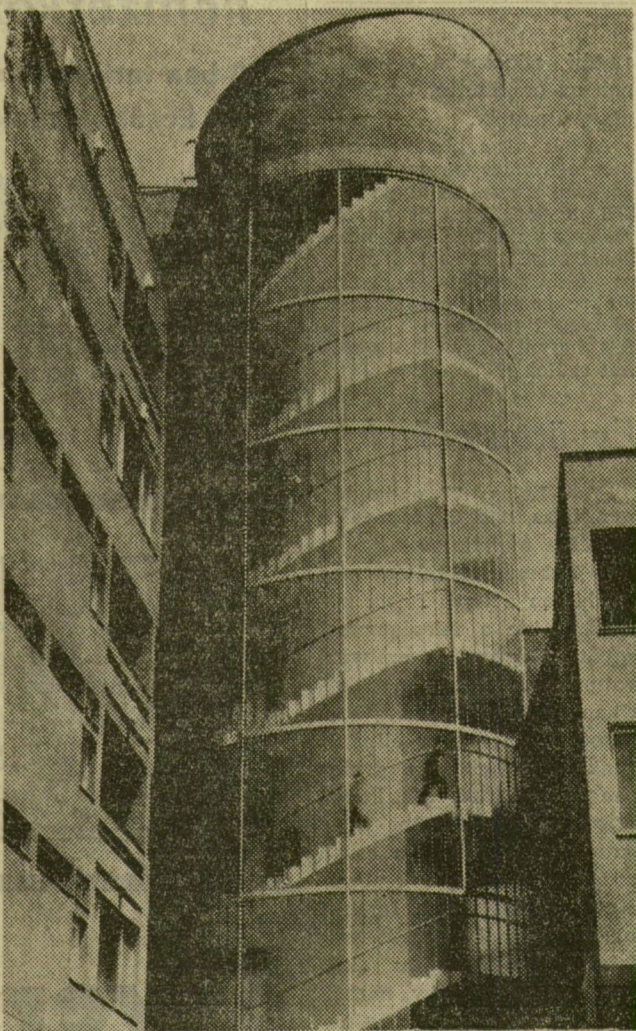
Mai lépcsőházak

Még sokkal több a régi lakóház, mint az újonnan épített. Ennek megfelelően sok a kopott, a sötét lépcsőház. Néhol még az egykori társadalmi megkülönböztetés jelét hordozza az egészen szűkre szabott, mellékudvarra nyíló Ezt ma éppúgy mindenki használja, mint a főlépcsőt, amely annakidején az urak privilégiuma volt. A legszívesebben itt rendetlenkedő gyerekek nem is ismerik már eredeti rendeltetését.

Világosak,
virágosak

A húsz év óta épült lakóházak lépcsőtereit a társadalmi változásokat is mutatják. A szűfolt bérkaszárnnyak helyett épült állami házak lakásai világosabbak, jobban elosztottak, ennek megfelelően a lépcsőházakba is több napfényt engedett be a modern építészet. Volt ugyan egy időszak, az ötvenes évek elején, amikor helytelen gazdasági megfontolásokból csökkent értékű lakások épültek, s ekkor összeszűkültek, szürkébbé váltak a lépcsőházak is. Szegeden zömében az utóbbi tíz évben épültek új lakóházak, s ezekben már a lakók érdekének szempontjai érvényesültek: a legtöbb helyen világosak, a fordulóknál virágok, dísznövények elhelyezésére is alkalmasak a lépcsőházak. Persze még nem minden új házban olyan csupaív, csupafény a lépcsőház, mint a képen látható, tavaly elkészült Lenin körúti épületben. Sőt, akad, éppen a pár hónapja elkészültek között a 30—40 évvel ezelőtti lépcsőházakra emlékeztető szűk és sötét, csak villanással világosítható lépcsőházu épület is. Ilyen a Bécsi körút 16/b számú nyolcemeletes szövetkezeti ház. Ki tudja, miért?

Az építészeti szempontokon túl is sok kérdés kapcsolódik a lépcsőházakhoz. A szerkesztőségbe, a kerületi

Somogyi Károlyné felvétele

tanácsok igazgatási osztályaira sok panasz érkezik a lépcsőházakban játszó gyerekek, a kitett bútorok, az ott tartott kutyák, a felgyülemelő szemét miatt. A panaszok lényege, hogy kié végeredményben a lépcsőház. Ki illetékes ott rendet tartani, s minden lakó érdekének figyelembevételével intézkedni.

A lakások
kirakata

Nyilvánvaló, hogy akárhányan laknak egy házban, nem csak használatra, hanem a rend, a tisztaság fenntartására is köze van a lépcsőházhoz minden lakónak. S ahol egymással is, a házfelügyelővel is megértésben élnek együtt az emberek, ott nem is lehet hibát találni. Sajnos, gyakoribb az ellenkező eset. Ilyenkor aztán az intézkedő házfelügyelő sem tetszik egyeseknek, s nem egyszer tapasztaltuk, hogy pont azok panaszkodtak a házfelügyelőre, akik előző magatartásukkal megsértették az együttélés szabályait. Így még az egyébként igyekvő házfelügyelő is belefárad a békesség, a rend, a tisztaság őrzésébe — ami feladata, s elhanyagolja a munkáját.

Az egy házban lakóknak közös érdekük, hogy a lépcsőház ne legyen játszótér, ne legyen felesleges holmik raktára, házi állatok tartózkodási helye és szemégyűjtő. Ha ismeretlen ember lép be egy ház kapuján, a lépcsőház állapotán lemérheti, rendszerető emberek laknak-e ott. Mindenki kényes lakása belső rendjére, tisztaságára, de sokan nem gondolnak rá, hogy lakásuk a kapunál kezdődik, a házban belül hozzájuk vezető lép-

csők, folyosók úgy minősülnek, mint az üzletek kirakatai.

A lift nem játék

A lépcsőházak tartozékai a liftek is. A lakók egészségügyi érdekét szolgálja az az építési rendelet, hogy minden olyan új házba, amely négy emeletnél magasabb, liftet kell szerelni. A lift használata szintén közös. Valamikor csak a házfelügyelő kezelhette, ma a házban lakóknak kulcsuk van hozzá, tetszés szerint használhatják. Természetesen az előírásoknak megfelelően. Sok a panasz a liftek gyakori meghibásodása miatt is. Statisztikai adatok szerint a liftállások 85 százalékat helytelen kezelés, a gyermekeknek megengedett felelőtlenül játszózás okozza. Pedig a lift meghibásodásából nem csupán az következhet, hogy napokon, heteken át gyalog kell megbirkózni a magas emeletet lépcsővel, hanem balesetet is okozhat az elrontott lift.

A lépcsőházaknak ma is van, s ezután is lesz romantikája. Falun a kiskapuig, városban a lépcsőházig kíséri a lányt az udvarlója. S mint ott, itt is tart a búcsúzkodás félórákon át. Nem zavarhat ez senkit. De még ezt a romantikát is csak tiszta, világos, csendes lépcsőházban lehet igazának tekinteni.

K. J.

Hétfőtől péntekig

Kevesebbet dolgozni és mégis ugyanannyit? Hogy lehet ez? — kérdezték annak idején a tamaskodók. Mint azóta kiderült, a munkaidő csökkentése reális, lehetséges és előnyös dolog. Bebizonyosodott ez a gyakorlat és tapasztalat műhelyeiben, a január 1. óta rövidített munkaidővel dolgozó — s eredményesen dolgozó — szegedi üzemekben is. Ami azonban a tamaskodókat illeti, ők rosszul fogalmazták meg a kérdést.

Ugyanis nincs itt semmiféle fábió-vaskariká. A „kevesebb” jelző csak az órák számbeli csökkenésének szól, s nem a munkálkodás kevesbedését tükrözi. Nem is lehetne ez másként, hiszen a IX. pártkongresszus határozatának betűje és szelleme egyaránt így diktálja. Nem lehet termelési és szabadszombatos üzemekben, s nem következhet be keresetcsökkenés sem. Hiszen akkor, amit a vámon nyernek, a révén veszítenék el az érdekeltek. Márpedig a párt felelősségteljes és megfontolt határozata a munkások érdekében született, számukra kíván kedvezményeket, szebb, emberibb életet biztosítani.

Mondják erre némely szkeptikusok: akkor viszont „hajtani kell”. Sokan valóban csak ebben, az intenzívebb, lendületesebb munkában látják a rövidített munkahét lehetőségét. Nem vitás, hogy a nagyobb igyekezetben, a 480 perc jobb kihasználásában is számottevő tartalékok rejlenek. Azt kérdeztem például egy női brigád tagjától: ha én volnék az üzemvezetőjük, s hétfőn muszájkezdésről ezt mondanám: „Tessék, ennyi meg ennyi az a teljesítmény, amit a gyár következő héten elvár a brigádtól. Viszont, ha előbb végeznek, előbb ér véget a munkahét is.” Én csak azt a kérdést kockáztattam meg, ez esetben szombaton hány órával indulnának korábban haza? A válasz megyőzően hangzott: „akkor mi szombaton már be se jönnénk. Már pénteken elkészülnénk az utolsó munkadarabokkal is.”

Félre ne érte valaki: ezt a példát nem arra szánom, hogy bizonyítsam: pusztán az intenzitás növelésével is meg lehet teremteni a szabad szombat lehetőségét. Azt viszont megállapíthatjuk: nagyon sok elveszett percet lehet még megtakarítani a munkapadok, gépek világában. Ezt a dolgozók is látják, s ha az „érdemes jobban igyekezni” gondolat tudatosodik bennük, ha van, ami serkentse, ösztönözze őket, akkor sok-sok további munkaóra gyűjthető még a megtakarítás rovatra.

Mert olyan ez az egész, mint a kiadás-bevétel könyvelése. A leendő szabadszombatos üzemekben, így a ruhagyárban, bútorgyárban, öntödében, s a kőolajtermelőknél is arra törekszenek ezekben a hetekben, hogy egyensúlyt teremtsenek az egyenlet két oldalán. S erre készülnek a nyomdában, a szőrmegyárban, a jutagyárban is. A le nem dolgozott órák száma sokezerre rüg egy esztendő alatt a munkaidő rövidítésével, a 44 órás szorgalomnak viszont maradéktalanul pótolni kell minden kieső percet.

Saját érdekük is ez a dolgozóknak. Egy munkásnő — gyakorló háziasszony, két gyerek anyja — elmondotta, hogy neki bizony gyakorlatilag nincsenek vasárnapjai. Elmegy az ünnep a takarítással, mosással, főzéssel. S most várja a júliust, s gondolom sok dolgozó nő számol vele együtt így: a szabad szombaton elvégem a háziasszonyi teendőket, s utána lesz egy igazán szabad vasárnapom. Megyünkben a munkások 54 százaléka nő; félszázezer azoknak a száma, akiket ilyen vonatkozásban is előnyösen érint majd a munkaidő rövidítése.

Nem szorul külön bizonyításra, hogy az előkészítés, majd a megvalósítás nagyarányú, gondos munkát feltételez. Az egész közösség részéről. A gazdasági vezetőknek és közpvezetőknek éppoly aktívan kell résztvenni a kimunkálásban, mint a mozgalmi szerveknek, a párt és szakszervezet vezetőinek. Mivel közös érdek, közös ügy is a rövidített munkahét bevezetése. „Sok kis perc sokra megy” — hallottam egy idevágó tanácskozáson, de ezek összegyűjtéséhez bizony igen sok ember energiája is kell a mostani időszakban. Fegyelmeltebb, igyekvőbb munka, fokozott gépesítés, az újítómozgalmat fölpezsdítése, jobb technológiai sorrend kialakítása, precízebb munkaszervezés, a hozzáértés növelése — íme a források. Mind-mind elérhető közelből kínálják az időnyerés lehetőségeit. Élni kell vele; körültekintően, megfontoltan, előrelátóan és főként: emberségesen, sohasem feledve, hogy elsősorban az ember, a dolgozó érdekében kerül sor ilyen nagy változásokra.

Mert nagy változás ez, s ha távlatokban nézzük, világossá válik az is, hogy nemcsak gyárkapun belüli kihatásai lesznek. Természetes, hogy jobb az egyéni közérzet a kisebb közösségre, onnan pedig a társadalom egészére is átsugárzik. Ezért kell most az indulásnál jól alapozni minden üzemben, minden műhelyben, hogy a jó kezdetet már fél sikerként lehessen elkönyvelni.

SIMAI MIHÁLY

Algyőn az „olajcentrum“

A több mint 3 milliárd forint értékű olajprogram keretében épülő, ideiglenes olajipari ipartelep építése jelentős eseményéhez érkezett. Elkészült a munkásszállás, az ideiglenes műhelyek, laboratóriumok egy része. Tegnapi szombaton a Nagy-

alföldi Kőolaj- és Földgáz- részlegek. Az új munkahe-
termelő Vállalat szegedi üze-
me az új, algyői épületekbe
költözött. A hét elején kez-
dődtött költözés során több-
millió értéket mozgattak
meg az üzem dolgozói, szállí-
tási szakemberei. Tegnapi utolsó
részleg, a raktár is
majdnem teljes egészében
befejezte a „honfoglalást”.

A Szeged környéki olaj-
termelésben — az 1969 ja-
nuár elsején megkezdődő
rendszeres olajtermelési
programban — nagy segítsé-
get jelent az új ideiglenes
ipartelep, a „centrum”. A
rég Moszkvai körúti helyi-
ségekben nagy volt a zsú-
foltság, csak különösen nagy
nehézségek árán dolgoztak a
szállítási, valamint gépészeti

Algyőn az „olajcentrum“

Nagy segítséget jelent a
dolgozóknak, hogy az ipar-
telphez és irodákhoz elké-
szült a megfelelő, mintegy
két kilométer hosszúságú jó
minőségű aszfaltotított bekö-
tőt, így a nehezebb teher-
gépkocsik, vontatók és spe-
ciális gépjárművek is bizton-
ságosan közlekedhetnek.
A tervek szerint az algyői
új munkahelyekre a jövő hé-
ten hétfőtől az AKOV új já-
rata, valamint a vállalat gép-
kocsijai szállítják a dolgozó-
kat, s ugyancsak a jövő hé-
ten megkezdődik az üzemi
étkeztetés is.

M. I.

VASÁRNAP,
1968. JÚNIUS 16.

DEL-MAGYARORSZAG 3